

בע"ה ז' בחשוון תשע"ח

27/10/2017

גליון מס' 3019

פרשת לך לך

על גאווה, קנאה ואבדן שיקול הדעת:

"..ותרא כי הרתה ותקל גברתה בעינה.. ותענה שרי ותברח מפניה" (בראשית ט"ז, ד'-ו').

הגר - מתעלמת מעובדת היותה שפחה ומכך שגופה משמש רק כפתרון עבור אדוניה. מרגע שהרתה, היא מתגאה על גבירתה בחוסר שיקול דעת ומסכנת את עתידה.

שרי - מתקנאת בהריונה של שפחתה ומוציאה מבעלה אישור מאולץ ומעורפל לענותה: "**עשי לה הטוב בעיניך**" (ו').

כך גם שרה מאבדת שיקול דעתה מול יריבתה ופותחת לה את שערי השמים במו ידה.

מלאך ה' מעודד את הגר לנצל לטובתה את ההזדמנות הנדירה שנפלה בחלקה: "ויאמר לה מלאך ה' שובי אל גבירתך והתעני תחת ידה... כי שמע ה' אל עניך" (ט'-י"א).

(עיון בפרשת השבוע - יורם קימלמן)

פרשת השבוע: כנרת סמואל - פולק

שבת פרשת לך-לך		י מ י ה ח ו ל	
הדלקת נרות	17:37	זמן תפילין / טלית	05:07←05:03
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית לימוד מדור לדור (במקביל)		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
		שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
שחרית א'	06:45	סוף זמן ק"ש	08:42←08:40
שחרית ב'	08:30	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה	13:30	מנחה וערבית	16:40
מנחה (בני-עקיבא)	14:00	שקיעה	16:51←16:56
צאת השבת	18:31	ערבית	20:10

* סיום שעון קיץ ביום א' לפנות בקר

אחות תורנית - דורית רידר

שבת
שלום

מקום ברית המילה והפולמוס היהודי-נוצרי

זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריו המול לכם כל זכר. ונמלתם את בשר ערלתכם וקהל לאות ברית ביני וביניכם. (בראשית י"ז, י-יא)

לכאורה, פירוש הפסוקים פשוט הוא. מאז הציווי לאברהם, כל בניו מלים את בניהם ויודעים מהו אותו בשר שיש למול. לכן, מפתיע למדי לראות שחכמים במדרש עוסקים באופן אינטנסיבי בשאלה היכן הוא מקום המילה. כך למשל דן בהרחבה רבי עקיבה:

ר' עקיבה אמר ארבע ערלות הן. נאמר ערלה באוזן שנאמר "הנה ערלה אזנם" (ירמיה ו' י) ונאמר ערלה בפה "הן אני ערל שפתיים" (שמות ו' ל) ונאמר ערלה בלב "וכל בית ישראל ערלי לב" (ירמיה ט' כה) ונאמר לו "התהלך לפני והיה תמים" אם ימול מן האוזן אינו תמים, מן הפה אינו תמים, מן הלב אינו תמים, מאיכן ימול ויהא תמים? הוי אומר זו ערלת הגוף. (בראשית רבה, פרשה מו)

רבי ישמעאל, בן דורו, מפליג לדרוש שאברהם כהן גדול היה:

ר' ישמעאל אומר: אברהם כהן גדול היה שנאמר [...] ונאמר להלן "ונמלתם את בשר ערלתכם", אם ימול מן האוזן אינו כשר להקריב, מן הפה אינו כשר להקריב, מן הלב אינו כשר להקריב, מאיכן ימול ויהא כשר להקריב? הוי אומר זו ערלת הגוף. (שם)

וכך דורשים שם עוד חכמים נוספים. מה הסיבה לכל הדרשות הללו? וכי לא ידעו חכמים מהו מקום המילה, שנזקקו לדרשות הללו? ודאי שחכמים ידעו. נראה אפוא שההסבר נמצא במקום אחר – בהקשר של הפולמוס היהודי-נוצרי שהחל באותה התקופה.

בן זמנם של ר' עקיבה ור' ישמעאל, פאולוס (שמעון התרסי), היה משליחיו המרכזיים של ישו ומעצב הדרך המרכזי של הנצרות בתחילתה. אחד החידושים שלו הוא עיצוב דת ללא מצוות, "יהדות שברוח", אל מול "יהדות הבשר" הישנה. אחד המוקדים המשמעותיים במהלך הזה הוא פירוש מטפורי למצוות המילה. פאולוס כתב על כך לא מעט באגרות ששלח לעמי האזור כדי לנצר אותם, כנראה מתוך הבנה שהמילה היא אחד המכשולים בדרך לשכנע את העמים הפגאניים להצטרף לדת החדשה. כך למשל מופיע באיגרת אל הרומיים (ב, 28–29):

כי לא המצוין למראה עיניים הוא היהודי ולא האות הנראה בבשר היא המילה. כי אם תוכו של אדם הוא יהודי ומילה היא בלב כפי הרוח ולא כפי הכתב אשר לא מבני אדם תהילתו כי אם מאת האלוהים.

כנראה מבוססים דבריו של פאולוס על הפסוק בספר דברים (י, טז): "ומלתם את ערלת לבבכם וערפכם לא תקשו עוד", אולם בפסוק ברור שמדובר בדרשה מטפורית שאינה באה להפקיע מידי מצוות המילה המקורית.

ברית המילה נמצאת אפוא במוקד הפולמוס בין חז"ל וראשוני הנצרות, והופכת לסמל של נקודת המחלוקת – האם מצוות התורה הן ציוויים מעשיים או היגדים מטפוריים. לפיכך ברור מדוע חכמים עושים מאמץ פרשני גדול כדי להסביר את המובן מאליו.

*בשולי הפולמוס בשבוע שעבר, בשאלה מי הקריב קודם, קין או הבל. יורם טען כי לפי סדר הפסוקים קין הקריב ראשון, "והבל הביא גם הוא" כמעתיק הרעיון מאחיו. לעומתו טען אליהוא כי הניסוח "והבל הביא" מלמד על תיאור מאוחר של אירוע שקרה מוקדם יותר, שאם לא כן היה צריך להכתב "ויבא הבל".

כדברי יורם, נראה לי שהמוקד בהבנת הפסוק הוא המילים "גם הוא". אולם אני רוצה להציע פרשנות שלישית – קין והבל מביאים את קרבנותיהם במקביל! "ויבא קין... והבל הביא גם הוא". הניסוח "גם הוא" מאפשר תיאור נפרד של דברים המתרחשים במקביל. והרי התיאור הנפרד נצרך כאן, כי הקרבנות שונים כנגזר ממשלח היד של כל אחד מהאחים.

ומה באשר לפסוק הסתום: "הלוא אם תיטיב שאת..."? ובכן, הוא באמת פסוק סתום...

אביצד צכרון

למשה בן עמי, אתך באבלך במות אמך

אסתר - יהודית חבשוש ז"ל

קיבוץ סעד

יום הזיכרון ליצחק רבין

לקראת יום הזיכרון ליצחק רבין, אנו מבקשים להזמינכם לשיחה פתוחה, בנושא:

אתגריה של החברה הישראלית, מאז אותו לילה טראומטי ועד ימינו אלה.

נארח את ראשת מכינת "צהלי" מיכל נגן ואת ראש המכינה הקדם צבאית "מיתרים לכיש" יניב מזומן:

נשאל, מה הקשר בין פריחת המכינות הקדם צבאיות ורצח ראש הממשלה דאז?

מהם האתגרים אליהם יש לחנך את הנשים והגברים הצעירים המגיעים למכינות?

נדון בפחדים ובקשיים שניצבים לפתחנו, וננסה לסמן מנגד, את נקודות האור והתקווה...

יום רביעי י"ב בחשוון 1.11.17

בשעה 20:45 במועדון לחבר

מחכים לכולכם,

יצת תרבות - סעד

דברים נ"ה נחלא באזכרת הלפניס לאביה - יאקב אוסנלון (חורכה) ז"ל

"ברוך ה' אלהינו ה' ברכנוך מבית ה', אל ה' ויאר לנו אסרו חג בעבתיים..."

ברוכים הבאים ב"איסרו חג" זה. פסוק זה לקוח מתהלים פרק קי"ח, אותו אמרנו בהלל לאורך כל החג, וממנו לקחנו את הפסוק החקוק על המצבה שאותה גילינו היום - "אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה".

דוד יכול לספר לכם איך אבא היה מביט בו בתפילה וקורץ לו בכל פעם שנאמר פסוק זה, כביכול סיכם אתו כבר מזמן שזה הפסוק שאותו ירצה על מצבתו. כאיש אשר בנה בית, לא פלא שמילים אלה דיברו אליו. הפסוק שאחרי פסוק זה הוא: "מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו", ונדמה לי שגם פסוק זה מתאים לעמידה של כולנו, כל בני אנוש אל מול החיים וגלגוליהם, ואל מול המוות.

כאמור, בחרנו לחקוק על המצבה את הפסוק "אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה". הפרשנות המקובלת לפסוק זה מתייחסת לעם ישראל, אשר היה כאבן בזו לה הבונים-הבנאים, והנה היתה לראש פינה, כלומר ליסוד הבניין כולו.

באסוציאציה שלי עלה השיר הזה, שאפשר להבין אותו בכמה כיוונים לענייננו – אולי בקשר לדמותו של אבא, אולי בקשר לדרך הסתלקותו מהעולם, ואולי בהיבטים נוספים.

כך שורר יהודה עמיחי:

לא כפרוש,
לא בבת אחת, לא כלי,
אלא כדשא, באלפי יציאות זהירות-ירוקות,
להיות מסתר בהרבה ילדים במשחק
ואחד מחפש.

ולא כגבר היחיד,
כבן-קיש, שמצאוהו רבים
ועשו אותו למלך.
אלא כנפש בהרבה מקומות
מעננים רבים, להתחלחל, להיות שתוי
פיות רבים, להיות נשום
כאזיר בשנה ומפזר כפריחה באביב.

לא הצלצול החד, המעורר
בשער הרופא התורן,
אלא בדפיקות, בהרבה אשנבים
בקניסות צדדיות, בהרבה דפיקות לב.

ואחר-כך היציאה השקטה, כעשן
 בלי תרועה, שר מתפטר,
 ילדים עיפים ממשחק,
 אבן בגלגולים האחרונים
 לאחר המורד התלול, במקום שמתחיל
 מישור הותור הגדול, אשר ממנו,
 כתפלות המתקבלות,
 עולה אבק בהרבה רבוא גרירים.

אפשר לשאול על הפסוק "אבן מאסו הבונים..." מה הקשר שלו לפרק קי"ח. אפשרות לתשובה היא שהקשר של הפסוק למזמור הוא שגם הפרק, כמו הפסוק, מתאר התחלה קשה וסוף טוב, לדוגמא: "כל גוים סבבוני בשם ה' כי אמילם. ... סבבוני כדבורים דעכו פאש קוצים בשם ה' כי אמילם. דחה דחיתני לנפל ה' עזרני..." ואז – "אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה" משתלב עם הסיום הטוב: "מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו. זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו".

על המצבה הוספנו את המשפט: איש אשר בנה בית, והתכוונו הן לבית שנבנה מאבנים רבות - לעיסוק המרכזי של אבא רוב שנותיו בבניין, והן לעובדה בנישואין לאמא שימר ובעצם בנה בית ומשפחה מתוך השבר. באנו היום להניח אבן, והתגלגלנו איתה.

נסיים ב "שירו של אבא" (מילים ולחן: נעמי שמר):

**אם בחר חצבת אבן להקים בנין חדש
 לא לשוא אחי חצבת לבנין חדש
 כי מן האבנים האלה יבנה מקדש**

האבנים שנחצבו בעמל, לא לשוא נחצבו. אנחנו רואות ורואים שנבנה בית ונבנו בתים רבים, בכל המשמעויות, מן האבנים שחצב אבא, להקים בנין חדש.

הצקבות כרשת נח

הציווי: "צא מן התיבה" - מופיע פעמיים, כנראה שנח לא רצה לצאת אל העולם החדש ("משל המערה" - אפלטון). משולה התיבה בעיני לחממה החינוכית שאנו מקנים לילדנו - אולפנה/ ישיבה תיכונית/ תיכון/ מערכת החינוך המשלים.

היציאה אל החיים וההתמודדות עם העולם שבחוץ צריכה כנראה לבוא מבחוץ בצורה של ציווי. האם אנחנו כמו נח מסרבים לזה, ששים, או שמא חוששים? וגם לגבי העיתוי - השאלה בעיניי נשארת פתוחה

"גם הוא" – "לפתח חט את רובץ"

בספיקי פרשת הרצח הראשון שהסעירה את העולם, קראתי את המחלוקת על "מי קדם למי" בהבאת מנחה לה'. דומני שמן הלשון אפשר להבין שקין קדם להבל, או סביר יותר – ששניהם הביאו באותה העת. הלשון "גם הוא" משמשת לעיתים במשמע של "לאחר מכן", למשל:

וידע אדם עוד את-אשתו ותלד בן ותקרא את-שמו שת, כי שת-לי א-להים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין. ולשת **גם-הוא** ילד-בן ויקרא את-שמו אנוש: האם ייתכן שאנוש נולד לשת עוד בטרם ידע אדם (שוב) את אשתו ושת נולד?

כ"ז ל-לא: ויהי כאשר כלה יצחק לבקר את-יעקב ויהי אדן יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו אחיו בא מצידו. **ויעש גם-הוא** מטעמים ויבא לאביו: אחרי ששב מצידו הכין את המטעמים לאביו (ולא ניתן להתעלם מן הדמיון שבסיפור זה על אחים ומנחתם, המאבק על הבכורה והברכה, ומעשה קין והבל).

אולם סביר יותר בעיניי שהצירוף "גם הוא" פירושו "באותה העת". כך למשל בכתוב: פרק י' כ-כב: אלה בני-חם למשפחתם ללשונתם בארצותם בגויהם. **ולשם ילד גם-הוא** אבי כל-בני-עבר אחי יפת הגדול. בני שם יעלם ואשור. ועוד רבים.

על כן נראה שגם במעשה קין והבל מדובר באותה העת. ונדמה לי שלצורך הסיפור לא חשוב מי קדם למי, אלא ששניהם הביאו במקביל, ורק התקבלות מנחתו של הבל הוציאה את קין משלוותו והטריפה את דעתו בקנאתו.

ואשר לפירוש "הלא עם תיטיב" וגו', אולי יש לקרוא זאת כמשפט תנאי רצוף (בדומה להצעת גורן, שהביא אליהוא): הלא אם-תיטיב שאת ואם לא תיטיב – [בכל מקרה] לפתח חטאת רבץ, ואליך תשוקתו, ואתה תמשל-בו. כלומר: בין אם תביא מנחה טובה (=ראויה בעיני אלהים) ובין אם לא – אין זה משנה. מה שמשנה הוא הבחירה החופשית שבידיך.

להבנתי 'שאת' (או משאת) היא מנחה, כדוגמת כפל המשמעות 'תפוך תפלת קטרת לפניך' // **משאת כפי מנחת-ערב**, תהלים קמ"א ב.

וכאן אני מציע לקרוא קצת אחרת את ההמשך: לפתח חט את רובץ¹ (=החטא והפיתוי תמיד למרגלותיך ומפתים אותך) ואליך תשוקתו ואתה תמשל-בו: על אף שתשתוקק לחטא (כי כידוע מהפרשה הבאה, יצר לב האדם רע מנעריו), **הבחירה היא חופשית בידיך לבחור בין טוב לרע**. זוהי אם כן אזהרה מקדימה המטילה את האחריות למעשה הרצח הראשון על קין (ובהשאלה – על כל רוצח בעתיד). הקב"ה מזהיר את קין לשקול את מעשיו ולשלוט בחרונו. ומשנכשל בבחירה שבידו – ורצח את אחיו – הוא אחראי לחטאו וראוי לעונשים שיקבל.

זאת קין

בנם של סבינה ונתן קויפמן ז"ל

¹ אשר לקריאה "לפתח חט(א) את רובץ": "חטאת" דרך כלל לשון נקבה, ולא מצאתי שאל "חטאת" יצטרף פועל בזכר. ולכן היה צריך להיות "לפתח חטאת רובצת".

הכתיב "חט" הוא הכתיב הארצישראלי הקדום ל"חטא" השגור בלשוננו, כדברי הפתגם הידוע "אגוז – בגמטריה חט".

"את" ככינוי לנוכח אפשר למצוא בכתובים במדבר י"א טו, יחזקאל כ"ח יד ודברים ה' כד. ואפשר גם "את" כמו בשמואל-א כ"ד יט ותהלים ו' ד.

קין והבל - הרצח ואניציו

נהניתי לקרוא מאמרם של שני תלמידי חכמים, על סיפורם של קין והבל, בשני העלונים האחרונים, ואולם תמיהה גדולה עלתה בעיני, הכיצד דנים אותם ת"ח בנושא חשוב כל כך מבלי להזכיר אף לא במילה את הרצח הראשון במקרא? לדבר על מעלותיו וחסרונותיו של קין ולא להתייחס כלל לעובדה שהוא רוצח?

ועל כך דעת כמה פרשנים אודות הרצח ומניעיו: **מ. ד. קאסוטו**, בספרו "מאדם ועד נח" (עמ' 104) כותב: "קין שרצח את אחיו הריהו הטיפוס הראשון של הרצח". ועוד, זה "המקרה הראשון של רצח בתולדות האנושות" (עוד לנושא זה ראו אצל נחמה לייבוביץ, בספרה "עיונים בספר בראשית").

אחת השאלות המתבקשות היא, מה היה עונשו, או יותר נכון מה אמור היה להיות עונשו של רוצח? כאשר אנו למדים בהמשך, (לאחר המבול) כי "שופך דם האדם באדם דמו יישפך, כי בצלם אלוקים עשה את האדם". (בראשית ט' ו')

ר' דוד קמחי, **הרד"ק**, מתייחס לשאלת עונשו של קין, "נע ונד תהיה בארץ", ומביא שתי סיבות לטיב עונשו. האחת: "ולא המיתו כמשפט כל הורג נפש במזיד, מפני שלא יישאר העולם שומם מבני אדם כי קין לא הוליד עדיין, ואדם, לא הוליד עוד עד מאה ושלושים שנה, לפיכך לא המיתו" ... והסיבה השנייה, "ואפשר גם כן כי שוגג היה, כי האבן או הדומה לה, שהכהו בה לא חשב שימות באותה מכה. כי עדיין לא ראה איש הרוג ולא חשב שהיה בה כדי להמית. לפיכך דנהו דין הורג בשוגג שהוא הגלות, ואמר לו, נע ונד תהיה."

נימוק נוסף מביא **החזקוני** (ר' חזקיה ב"ר מנחם) "לפי שעדיין לא הוזהר ולא הותרה על רציחה" ... ועדיין, המניע לרצח לא פורש בכתוב, שני מניעים עיקריים יש במדרשים ואצל הפרשנים. האחד הוא הגורם **הכלכלי**. וכך נאמר בתנחומא: "ויאמר קין אל הבל אחיו, נחלק את העולם. אמר לו הבל הן. נטל הבל צאנו, וקין אדמה לעבוד" ... והשני הוא גורם **הקנאה**.

על כך ממשיך התנחומא, במדרש נועז: "קין כך אמר, אני הרגתי אותו, בראת בי יצר הרע, אתה שומר את הכל, ולי הנחת אותו להרגו? ... שאילו קיבלת את קורבני כמותו, לא הייתי מתקנא בו" (תנחומא ט') והדברים דומים גם בב"ר.

כאמור, הפרשנים גם עסקו במניעים ודגש רב בדבריהם היה על גורם הקנאה. כך **הרמב"ן**: "וזה טעם למה חרה לך, כי בבושתו מאחיו נפלו פניו ובקנאתו ממנו הרגו" וכך **הרד"ק**: "מתוך כעס שהיה לו עליו מחמת קנאה קם עליו והרגו". וגם **הספורנו**, מסביר לשאלה "למה חרה לך, למה קינאת באחיד?

לסיום - החטא הנורא של הרצח הוא "חטא שאין לו כפרה" כך מכנה זאת י. לייבוביץ בספרו "שבע שנים של שיחות על פ' השבוע" (עמ' 37). לייבוביץ, מתייחס גם למשפט "שופך דם האדם, באדם דמו יישפך, כי בצלם אלוקים עשה את האדם" ומצטט את **רס"ג**, שאומר על כך "ובזה הצלם הם שווים כצדיק וכרשע, זה אדם וזה אדם". ומוסיף לייבוביץ: "אותו אדם שנברא בצלם יכול גם להיות קין הרוצח". (שם עמ' 15). הסבר נוסף למשמעות **בצלם**. יש אצל **הרמב"ם** 'במורה נבוכים': "ומכיוון שהאדם נתייחד בעניין מופלא מאד ... והוא ההשגה השכלית ששום חוש איבר או צלע אינם מפעילים אותה, דימה אותה להשגת האלוה שאינה נזקקת לכלי ... דהיינו, בגלל השכל הא-לוהי שדבק בו נאמר על האדם שהוא **בצלם אלוקים ובדמותו**". (חלק הראשון פרק א' עמ' 31, מהדורת מ. שוורץ)

דבר'ט keje ח'די חכאון בשט אשפחתו – "חתנ' התורה"

חברים יקרים, אני חייב להודות שאני מתרגש מאוד מהמעמד, אבל אנסה לומר מס' מילים על מנת להוקיר תודה ולספר קצת על המקום המיוחד בו אנו חיים.

בפרשת השבוע שאנו קוראים השבת, מספרת התורה על בניית "התיבה" של נח. אותה תיבה שמגינה עליו מפני המבול בחוץ שמחריב את העולם, תיבה שהוא עמל קשות במשך 120 שנה כדי לבנות אותה והיא מגינה עליו ברגע האמת (המבול).

אני חושב שהחברה המדהימה שאנו כמשפחה גאים להיות חלק ממנה, שקיימת כאן בקיבוץ היא גם סוג של "תיבה". היא נבנית בעמל רב ותוך דגש על הפרטים הקטנים, ומלמדת אותנו מהו הסדר הנכון בחיים, ומהם הערכים החשובים עליהם כדאי ורצוי שנגדל את ילדינו, שמחה אתנו ברגעי שמחה ומחזקת ברגעי משבר.

הנתינה לכלל, האכפתיות, הרגישות לזולת, החינוך, האהבה לתורה, והמסירות לדרך הם רק חלק מהדברים הטובים שקורים כאן והופכים אותנו לאנשים טובים וערכיים יותר.

חברה נמדדת לא רק ברגעי משבר ושמחה אלא בעיקר בשגרה היומיומית שלה, ובזה אני חושב שמותר לנו להתגאות שהערכים שציינתי מלווים אותנו באים לידי ביטוי ביום יום וכחלק מהשגרה.

לסיום אני מבקש להוקיר תודה. בראש ובראשונה לבורא עולם שנותן לנו את הכוח לפעול ולעשות טוב בעולם. להודות לאשתי היקרה, אשר היא המנוע לכל הדברים בבית, ולכל הנתינה הזאת. להודות לילדים שלנו שלא מעט פעמים הם אלו שמשלמים את המחיר על כל ההתנדבויות והנתינה בחוץ. ואחרונים חביבים להודות לכם חברים יקרים על הזכות לחיות ולפעול במקום הנהדר הזה שנקרא קיבוץ סעד.

שבת שלום וניפגש בשמחות.

דבר'ט keje רננה יצרי בשט אשפחתה – "חתנ' בראשית"

"ויברא א-לוהים את האדם בצלמו, בצלם א-לוהים ברא אותו, זכר ונקבה ברא אותם" - אותו ואחר כך אותם, מפרש רש"י שבתחילה נברא האדם עם שני פרצופים ואחר כך חילק אותו הקב"ה.

אני רוצה לקחת את הפסוק ואת הפירוש בכיוון של הבריאה וההפרדה: איש ואשה נבראו עם אופי אחר. הגבר יותר שכלי והאשה יותר רגשית. כשהאדם נברא הוא בא למלא תפקיד בעולם שמורכב מכמה וכמה תתי תפקידים. אם הגבר והאשה היו נשאים בגוף אחד, הם לא היו מסוגלים לעמוד במורכבות, כי כל אחד צריך להיות במקום אחר. לכן הפרידו הקב"ה באומרו "ויאמר ה' אלוהים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו" משמעות הדברים היא שהקב"ה פשוט הפריד את החלק שהיה מחובר לאדם, והיה אמור למלא חלק מתתי התפקידים, ושם אותו כחלק בפני עצמו, מול האדם, שיוכל להוות עזר ובהפרדת הגוף האחד לשניים העזר בא יותר לידי ביטוי כיוון שהתפקידים מתמלאים בו זמנית, ולא כל פעם (בגוף אחד) יש צורך בזמן נפרד! כשהגוף האחד מופרד לשניים אפשר לעשות שני דברים בו זמנית! וזהו "אעשה לו עזר כנגדו". אולם מה משמעות "ברא אותו... ברא אותם"?

כאשר אדם נברא (שניים בגוף אחד) הקב"ה אומר לנו שזוהי השלמות האמיתית! זכר ונקבה! אולם, ההפרדה לשני גופים חיונית לצורך התפקידים. ביום החתונה החתן מברך שהחינו, ומברכים אותו בברכת מזל טוב וסימן טוב, כפי שמברכים את האב בעת שנולד לו בן/בת (כמדומני נהוג לברך על הולדת בת סימן טוב ועל הולדת בן מזל טוב, אבל לא נהוג אצל כולם), מדוע?...!

בעת שנולד בן או נולדה בת, כן מגיע מזל טוב, אולם אין זו שלמות! לשלמות אמיתית מגיעים שני בני הזוג ביום החתונה, בו הם מתחברים יחד, כמאמר הכתוב "על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד", ומשלימים את בריאת האדם כתיקונה. על כן בעת החתונה מברכים את שני בני הזוג בסימן טוב ובמזל טוב, כי כעת נולדים שני בני הזוג מחדש (!). לכן אומרים להם: עד עכשיו לא הגעתם לשלמות, ועכשיו הגעתם אליה.

בפריסתה של שנה זו, זכינו, זיו ואני, לכבוד רב, עם בחירתנו לחתני בראשית. כמשפחה וכיחידה אחת, כפי הנהוג בקהילתנו. איש ואישה, חתן וכלה, בראשיתה של שנה חדשה, מעניקה מצד אחד הערכה של הקהילה למשפחה על תרומה לקהילה, גם אם אינה נראית בריש גלי, ומאידך, מעניקה כוח להמשך ולעמיד ולשמחה להיות שותפים בקהילה שיוצרת גם לפרגון, לא רק לעוסקים במלאכה הקשה של ניווט הקהילה בתחומים השונים. אנו מודים לקהילה על בחירתנו, ומאחלים לכולנו שנה טובה, גשומה ומלאה בריאות.

הזמנה לקידוש

הציבור מוזמן לקידוש לרגל הולדת בתנו – נכדתנו
שייערך על הדשא שמול בית שקמה ליד הקראווילות
לאחר התפילה בשעה 10.45

חני ונתן לזכר – סנדי ויצק פרידמן

לחנה'ה ולטוביה אלברט ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנכד

בן לאלי ולרתם אלברט

איחולים לנחת ולאושר

ערב נשים

"משיב הרוח ומוריד הגשם"

נשות סעד היקרות!

אנו מזמינות אתכן לערב נשים לכבוד חודש מרחשוון

שיתקיים בתאריך ט"ז במרחשוון 5/11

בשעה 20:30 במועדון לחבר.

בתוכנית: לימוד בחברותות וסדנה מבשמת לחורף הקר.

כיבוד קל יתקבל בשמחה, לצורך הסדנה יש להביא פומפייה.

מחכות לכן – הציוות האראלן

לחני ולנתן לזכר מזל טוב להולדת הבת

לסנדי וליצק ולכל המשפחה

איחולים למחנות ולאושר

ליל פזמנה

ברכות לרגל סיום קורס מפקדי טנקים

עלה והצלח – קהילת סעד

הרהורים ואחשבות בצנייני הקהילה

הדברים שכתבו משפחות גינזברג וברזילי בעלון שעבר, בנוגע לתפילת שמחת תורה, בהחלט צריכים לקבל התייחסות וחשיבה. מסכימה שיש בתוכנו אנשים שמעדיפים תפילה מוקדמת יותר וקצרה יותר. אולם, לעניות דעתי, יש להפריד בין תפילת שחרית והקפות לבין תפילת מוסף.

יש לנו רק יום אחד בשנה, בו בתפילה ישנם שני 'אירועים' קהילתיים: החתנים ותפילת הגשם.

חתנים – בקהילה בגודל שלנו, בעיניי לא שייך שיהיה יותר ממניין אחד שבחר את חתניו. זו אמירה קהילתית לחלוטין, ויש עניין שזה יישאר משהו של כל הקהילה.

תפילת הגשם – בקהילה חקלאית כמו שלנו, בה תפילת הגשם היא כל כך מוחשית לפרנסה שלנו, זה כל כך משמעותי בעיני, שהיא תיאמר ברוב עם, עם בית כנסת מלא. שכשהחזן זועק "לברכה ולא לקללה", הקהילה כולה תענה "אמן". זה באמת נוגע בכולנו, גם אם לא כל אחד מאתנו הוא חקלאי באופן אישי.

לכן, לדעתי יש מקום לקיים את המניין המוקדם באופן רשמי, אך המניין יהיה לתפילת שחרית עד אחרי ההקפות. לקריאה בתורה ולתפילת מוסף תתכנס כל הקהילה, נכבד את החתנים של כולנו, ונפתח כולנו שערי שמים בתפילת הגשם, כמו שאנו יודעים לעשות.

שנוכח לקיים את הנאמר 'ברוב עם הדרת מלך'.

השבוע התקיימה אסיפת חברים. לכאורה, עוד אסיפה מיני רבות שזכיתי להשתתף בה ב-25 שנותי בקיבוץ. אולם לצערי זו לא היתה 'עוד אסיפה'. יצאתי ממנה בהרגשה קשה ביותר. ולא בגלל מה שנאמר, אלא בגלל איך שנאמר. בגלל האווירה. בגלל הטונים הגבוהים. בגלל הרגשת הזלזול שהיתה בה. בגלל התחושה של מאבק ושל שני צדדים.

הנושא עצמו, העברת ארוחת הבוקר למועדון, הוא רגיש ומורכב. הנהלת הקהילה שכולנו בחרנו, והיא של כולנו, החליטה מה שהחליטה. אפשר להסכים איתה ואפשר להתנגד לה. האסיפה היא לא חותמת גומי של החלטות ההנהלות. יש מקום לשאול, להקשות ובוודאי להתנגד.

אך הדרך, חברים, הדרך. מה קרה לנו?

למה להתלהם? למה להתכתש? למה הציניות? למה בכסאות האחרונים מאחרי הגב נשמעים משפטים שמחרפים את ההחלטות? למה מעירים למי שמצביע שונה מדעתך? למה צריך קבוצות ווטצאפ שמבעירות במקום להזמין לשיח? למה צריך להמריד את הילדים על משהו שבכלל לא נאמר, במקום להזמין אותם לשיח ולהסברים? ממתי יש מחיאות כפיים סוערות אחרי דברים שנאמרים נגד? וממתי יש מחיאות כפיים לאחר הצבעה, מה זה מערכת בחירות של מנצחים ומפסידים? האם מישהו מחברי הנהלת הקהילה התכוון להחליט משהו לטובתו הפרטית ולכיסו הפרטי???

סעד היא קהילה של קצוות. בכל תחום אפשרי. תמיד התגאיתי, שלמרות זאת, הדיונים, גם כשהם נוגעים בנימי נפשנו, הם מכובדים ומכבדים. כך אני נוכחתי בכל שנותיי, בכל האסיפות בהן נכחתי. הפעם היה משהו אחר לגמרי. זר לנו לחלוטין.

יהיו אלה שיאמרו, שיצאתי בהרגשה כזו בגלל הקרבה שלי למנהל הקהילה. אז אם יש כאלה אומר שני דברים: ראשית, אני לא לבד. יצאתי מהאסיפה ושמעתי חברים נוספים שהרגישו כמוני. ושנית, לא הרגשתי שנאמרו דברים אישיים כלפיו ולכן זה לא רלוונטי. אבל גם אם זה נכון, אז מה? בואו נזכור שמאחורי כל בעל תפקיד יש גם משפחה. גם היא חווה את הדברים.

אנחנו עסוקים הרבה בשאלה של איוש תפקידים בקהילה. מנסיון אישי, לא פשוט להיות בעל תפקיד בקהילה בה אתה חי ולא פשוט להיות חבר בהנהלות שמקבלות החלטות מורכבות. אחד התנאים להצליח, אם אתה מרגיש שהקהילה יודעת לכבד את פועלך, גם אם מתנגדת אליו. ותיקי סעד ייצרו לאורך עשרות שנים נוהל דיונים שאפשר להתגאות בו. בואו לא נוותר עליו.

צ'יזית לנדאו

מצקבות אסיפה החברים

גם אני סבור שעל הדיונים באסיפה להיות ללא התלהמות וללא ציניות. לכן עלי להסביר מדוע דיברתי בציניות...

ראשית אני מבקש להתנצל בפני מי שנפגע מדבריי. הרקע הוא, השורה האחרונה בדף החישובים, ש"העלתה לי את הסעיף": "4000 ₪ בשנה לאדם, על חשבון הקופה הציבורית של כולנו". אני נפגעת אישית מן ההערה, שהעמידה אותי כפרזיט, החי על חשבון אחרים. לפי תפיסה זו, גם סועדי הצהריים אוכלים "על חשבון הקופה הציבורית", וכנ"ל המשתתפים באירועי ועדת תרבות – וכמובן כל המבוגרים שפטורים מהוצאות הבריאות הרבות...

השורה הזאת היתה, לדעתי, מיותרת בדף החישובים. כל הרעיון הוסבר היטב – גם ללא השורה הפוגענית. "שיח מכבד" צריך להיות גם בפניית המוסדות לחברים. נאמר במקורותינו: "חכמים היוהרו בדבריהם". מסתבר שאני לא בין החכמים, ולכן לא נזהרתי... על כך אני מתנצל בפני מי שנפגעו.

חנן אולן

כפינו ברעבי אדמתה – האנמט!?

אין לי רצון לפרשן ולהתמקח, מה הייתה כוונת המשורר להמנון בני עקיבא, על "כפינו ברעבי אדמתה", ואולי אפשר לצאת ידי חובה בגינה קהילתית ובגינת נוי קטנה ליד הבית?

חבריי, ואני בתוכם וחברי בני עקיבא בכל משקי הקבוץ הדתי ובמושבים הדתיים, לקחנו ברצינות את מצוות יישוב הארץ ובהם גם את קיבוצנו- סעד. החקלאות החזיקה אותנו, נתנה לנו את מחייטנו. חברינו הגיעו להישגים ארציים בתחומי חקלאות שונים. קיבלנו מעם ישראל אדמה לעובדה ולשומרה ולא אכזבנו. החקלאות היא זו שהחזירה אותנו למוטב לאחר כל מיני ניסיונות תעשייתיים שלא תמיד צלחו. הרגישות לחקלאות, ההבנה שאנו מקיימים מצוות יישוב הארץ ומצליחים לחיות בצניעות ובכבוד, ההישגים בחקלאות, במטעים, בפרדס, בגד"ש, בענפי החי, בהכשרת הקרקע, זה מה שנתן לנו את החיבור למקום ואת היכולת להסתכל קדימה בתקווה ובסיפוק. השכלנו לשלב את ילדינו בתוך העשייה החקלאית, ובחלקם הם ממשיכים. מי שצמח כאן בתוך העשייה המשקית גם אם אינם חברים כאן, ניכרת בהם החיבה למקום והיכולת להשתלב בעבודה ובאכפתיות רבה.

להרגשתי, כיום המצב בתחום החיבור של בני המקום לחקלאות חלש, אם בכלל.

קיים איסור של משרד העבודה להעסיק ילדים בעבודה עד גיל 16. איני יודע אם בית הספר מקנה קשר כלשהוא לעשייה חקלאית במקום, מה גם שבית הספר הוא אזורי ואיני יודע האם יש רצון או יכולת לחבר את ילדינו למעורבות בחקלאות במצב הנתון.

יכולת ההתפרנסות בחקלאות כיום אינה קלה, ואין בה את ההילה שהייתה לה בעבר. ולכן באם נגיע לחקלאות חדשנית ומתקדמת נוכל להמשיך ולהתפרנס ממנה. האם ניתן למצוא דרך לקיים במסגרת חינוך משלים, חוגים לחקלאות ברמה גבוהה לילדינו כולל סיורים במוסדות מחקר חקלאים ולהחזיר את האפשרות לעבודה בחקלאות כאפשרות מעשית שמאפשרת התפרנסות טובה והמשך שגשוג חקלאי, ושוב נוכל לנגב האבק מהחרמש ומהקלשון בסמל בני עקיבא.

ראי סימקין

חוגי התעמלות לאילף הלהב (+60)

"נפש בריאה בגוף בריא"

ברצוני להביא לידיעת החברות והחברים את החוגים המתקיימים בסעד.

א. חוג לנשים בהדרכת ישראלה פכטר:

ישראלה היא מורה בעלת ניסיון רב בחינוך גופני. התמחתה בעיקר בגיל הזהב. החוג מבוסס על שיטת פלדנקרייז, שיטה העוסקת בתהליכי למידה תנועתיים שמטרתם לשפר את איכות החיים ולהפכם ליעילים ובריאים יותר. בנוסף, משתלבים תרגילים משיטת הפילאטיס, תרגילי נשימה, שיווי משקל, יציבה נכונה וחיזוק שרירי רצפת האגן. החוג מתקיים בימי ראשון ורביעי בשעה 10:30 במרכז הגיל הרך. לפרטים נוספים: ישראלה – 050-6491840

• ישראלה מוכנה לתת שעור גם לגברים

חבר/ה המוכנים לארגן את ההרשמה לחוג הגברים מתבקשים לפנות לברוריה גורן.

ב. חוג לנשים בשיטת אלבאום בהדרכת חמי פיש:

שיטת אלבאום היא שיטה לטיפול בקשיי תפקוד ולמידה בכל הגילים. השיטה רואה בגוף את אחד הכלים היעילים להתמודד עם קשיים תפקודיים ע"י תיאום ושילוב בין הגוף, הרגש, החשיבה והאנרגיה. התרגיל עוזר בקבלת כלים להתמודדות בשעת מתח ולחץ ומשפרים את ההרגשה. בחוג מתרגלים נשימה מודעת, מוטוריקה גסה ועדנה, קואורדינציה פשוטה ומורכבת תרגילי יציבה, שיווי משקל, הרפיה ושחרור. העבודה בעמידה, הליכה ושיבה על כיסאות. למעשה זוהי התעמלות גם לגוף וגם למוח. החוג מתקיים בימי חמישי בשעה 9:00 בבוקר, בחדר ההנצחה. לפרטים נוספים: חמי פיש – 052-8694560

החברות מוזמנות לבוא ולהתנסות, שעור ניסיון אחד או שניים. ניתן לשלב בין החוגים, וכן קיימת האפשרות לבחור ולבוא לשעור אחד בשבוע, שני שעורים או שלושה.

התשלום לחודש הוא: 60 ₪ לפעם אחת בשבוע. 100 ₪ ל-2 שעורים בשבוע. 120 ₪ ל-3 שעורים בשבוע.

ברוריה גורן

מה אלוויה מהולנד במית' ומה הקשר לצרפת?

יום אחד, בתחילת שנות השבעים, תופס אותי רכז ההשקיה בוקי – שכבר אז היה זריז ונמרץ, כמו גם כיום לאחר 11 שנות שחיקה כמזכיר – ומבקש ממני לארח צוות טלוויזיה מהולנד שאמור להגיע בתוך שעות ספורות כדי לסקר את מחשב ההשקיה החדש. בוקי נאלץ לנסוע בנושא דחוף ולכן הוא פנה אלי. וזאת לדעת, שמחשוב ההשקיה בסעד היה פרויקט ייחודי וראשוני של חברת מוטורולה בשיתוף עם בוקי (אם נתעלם מניסוי קודם של חברת נטפים, שלא צלח).

המחשב היה קטן, במושגי הימים ההם.. נפחו של המחשב הראשון שנבנה בישראל ע"י מדעני מכון וייצמן, "גולם 1" כינויו, היה כגדלו של חדר מגורים – ואילו נפח מחשב ההשקיה היה כשולחן לשישה סועדים. המסך התפרס על 1X2 מטר – ולעיניך נפרשו שדות השלחין במפה מרהיבת עין. מן המחשב נמתחו חוטים דקיקים (שהוטמנו בקרקע) אל הברזים בחלקות השונות. כעבור תקופה, הצליחו לעבור לפיקוד אלחוטי. מיקום המחשב היה בחדר שהיום משמש בית מלאכתה של אחינועם תכשיטניטנו. חדר התצוגה של התכשיטים לא היה קיים אז. ההיסטוריה של מבנה זה עשירה: בתחילה הוקם כמקוה (באזור "מתאים" במיוחד – ממש צמוד לחדר האוכל...) כאשר נבנה המקוה הנוכחי, הפך המקום למספרה, או שטעיתי בסדר הכרונולוגי והמספרה היתה שם אחרי מחשב ההשקיה. אולי היו עוד שימושים למקום, שפרחו מזכרוני.

לאחר שהסברתי לאורחים איך עובדת השיטה ומה היא חוסכת, הזמנתי אותם ל"חדר", כמו שנקראו אז דירותינו (למרות שבעצם כללה הדירה חדר וחצי...) וישבנו לקפה ולשיחה על הקיבוץ ועוד. לדבריהם, כפי שאני זוכר – הרעיון של מחשוב ההשקיה הוא ראשון בעולם. אבל כעת אני נזכר, שטרם סיפרתי לכם מה נחסך בענין זה: יציאה בלילה לשדות, כדי לפתוח ולסגור את הברזים – ועוד דבר חשוב מאוד: במקרה שממטיר "עף", כלומר ניתק ממקומו והמים בכמויות ניכרות זורמים ללא צורך ולפעמים מביאים נזק עקב שלוליות שאינן מאפשרות עיבודים בשדה – המחשב "חש" בזה וסוגר את הברז של הממטיר הסורר.

תוך כדי שיחתנו הקולחת, הם מספרים להדסה ולי, שמסעד הם נוסעים לים המלח – להשקה של מיזם להפקת אנרגיה מחום השמש. בראותנו את ההזמנה לאירוע, הפתענו אותם כשהדסה מוציאה מעטפה ובה הזמנה דומה שקיבלנו אנחנו, בתוספת בקשה בכתב ידו של היזם – שנשתדל להגיע. אורחינו נדהמו – מה אתם מכירים את יהודה ברונצקי? איזה עולם קטן... איך אתם מכירים אותו?... הוא אדם יקר... הוא ידיד שלנו! התשובה לשאלותיהם היא ארוכה ולכן עלינו לפתוח פרק חדש בסיפור, ועליכם להתאזר בסבלנות הדרושה לצורך זה.

צרפת 1954

בקיץ תשי"ד נשלחנו ע"י תנועת בני עקיבא (העולמית) לארגן ולרכז מחנה קיץ לחברי בני עקיבא בצרפת. במחזור הראשון היו השבטים הבוגרים – תלמידי תיכון. באחד מימי שישי אחר הצהריים, ישבנו עם החניכים על שפת האגם הסמוך ושרנו שירי שבת ושירי מולדת. לפתע הבחינה הדסה בצעיר גבוה ויפה תואר כבן 17, שהגיע רכוב על קטנוע והצטרף לחבורה. היא שאלה את אחד המדריכים מי הבחור ונאמר לה שהנער הוא יהודי, שבמקרה עבר במקום ושמע את השירים. אם הוא יהודי, סברה הדסה, מן הראוי להזמינו לשבות אתנו. ללא דיחוי ניגשה אליו ושאלה אם הוא מבין עברית. היתה זו ציפיה מוגזמת, אבל התברר לה, שבניגוד לרוב הצרפתים הוא דובר אנגלית. ועכשיו, כאשר יש שפה משותפת, אפשר היה להזמין אותו וגם לשאול קצת עליו. מתברר, שהוא בן למשפחה

יהודית, אבל עם קשר רופף לנושאים יהודיים. הנער בן ה-17 התעניין ביהדות שהיתה רחוקה ממנו ורצה לשמוע עוד ועוד על מדינת ישראל (שגם היא היתה רחוקה, לא רק במובן הגיאוגרפי...)

הערב נטה לרדת, נכנסנו לתפילת קבלת שבת ואחר כך, בסעודה, הושיבה אותו הדסה בינינו – כשהוא צמא להסברים על התפילות, המנהגים וברכת המזון (שכולה מושרת). הנער נראה כמוכה קסם מכל אשר שמע וראה. לאחר הארוחה, הייתי עסוק בעניינים שוטפים ואשתי היקרה נצמדה לאותו נער, שהרבה לשאול שאלות על ישראל. במשך כל היום למחרת, "חפרה" לו הדסה (כלשון נכדינו) והשיבה על כל נושא ששאל. במוצאי שבת, לאחר שהיה "מבושל" בציונות, מספרת לי זוגתי שתחי', שהבחור – אשר סיים את התיכון בגיל 17, ונרשם לטכניון בפקולטה למדעי הגרעין – החליט לוותר על הלימודים ולעלות לארץ ישראל. נדהמתי מהצלחתה המפליאה ובטרם חשבתי מה לומר, היא ממשיכה ומספרת לי, שהיא ביקשה ממנו לא לעשות את הצעד המרחיק לכת. לדעתה, כך אמרה לו, ישראל זקוקה למדעני גרעין ולכן חשוב שיעלה ארצה לאחר סיום לימודיו

זאת אומרת, שאתם עדים בקריאת סיפור זה ל"סקופ" עולמי. (דומני שהוצעו שתי חלופות עבריות ל"סקופ": מְרַעֵשׂ וּתְרַעֵשָׂה, ואיני יודע איזו מהם נבחרה ע"י האקדמיה). בעת שמנכ"ל משרד הבטחון, שמעון פרס (33) עושה בפריז מאמצים לשכנע את הצרפתים להעניק לנו כור גרעיני (על פי מקורות זרים) – באותה שעה זרוע אחרת של מדינת ישראל, בדמותה של הדסה גולן (23) טורחת להכין כח אדם עבור הכור (על פי מקורות עצמיים) על שפת אגם סודי ונסתר בצפון מזרח צרפת.....

הבחור, שקראנו לו לוסיאן, כפי שהוא הציג את עצמו, קיבל את הצעתה, או יותר נכון הכוונתה של הדסה. נפרדנו ממנו במוצאי אותה שבת, בהבטחה לשמור על קשר. ואכן, במשך שנת הלימודים הראשונה בטכניון, עמדנו בקשרי מכתבים, כשהוא מספר על רשמיו ואנו כותבים על הנעשה בארץ. בתום אותה שנה כתב לנו לוסיאן, שהחליט לשנות את דעתו ובמקום ללמוד על אנרגיה גרעינית לעבור להשתלם באנרגיה סולארית (חום השמש). הוא הסביר את החלטתו בכך שמדינת ישראל עשירה במיוחד בקרני שמש, גם בחורף, שאינן מנוצלות לצרכי אנרגיה שאינה תלויה משאבים. הדסה האדיבה כתבה לו שהיא מאשררת את החלטתו... (לא, לא, זו היתה הגזמה שלי...). כאן אולי המקום להעיר, שעל אף שאני נוקט לפעמים בלשון מליצית, המעטה גוון ספרותי לכאורה על הסיפור – הרי התאור הוא נאמן לעובדות, קושט דברי אמת (פרט להגזמות קלות פה ושם)...

חברנו לוסיאן סיים את חוק לימודיו, עלה ארצה ונקרא יהודה. בשמו העברי. הוא נקלט בעבודה במשרד ראש הממשלה, באגף שאיני זוכר את שמו, אבל עיסוקו בחידושים מדעיים, ביישום פטנטים לשימוש וכדומה. בתחילה היה מרוצה מאוד מהעיסוק בתחום שאותו למד. ביקר הרבה בסעד וסיפר לנו על חידושים והמצאות שזים. כשנה או יותר, באחד מביקוריו אצלנו, חשנו שהועמו פניו ומזגו היה זעוף. לשאלותינו הסביר, שפטנטים אשר יזם – נרשמו כפטנטים של משרד ראש הממשלה, מאחר שזה מקום עבודתו. שאלתי אותו, האם יכול להיות שבהתקבלך למשרה חתמת על סוג של מסמך שלא קראת מה נכתב בו? בתשובתו אישר שחתם על הרבה מסמכים שהוגשו לחתימה. על דעתו לא עלה שממשלת ישראל עלולה לעשוק אותו...

יהודה ברונצקי הפך להיות עצמאי. הקים את חברת "אורמת" בעיר יבנה. מחברה משפחתית קטנה, גדלה לממדי אימפריה (במשך השנים). החברה עסקה, על פי המצאותיו של יהודה, בייצור מתקנים המונעים באנרגיית השמש. למשל – הוא סיפר לנו, שברבות מארצות אפריקה יש בעיה של תחזוקת בארות המים: הן של אספקת דלק מתאים, והן של שימוש, תיקונים הנדרשים במהלך תפעול הבאר. יהודה המציא מנוע המופעל בעזרת קרני השמש,

אבל החידוש העיקרי בו – היה שהוא סגור הרמטית, אין צורך לשמן, לתדלק (כמובן) וכך הוא מספק מים לאורך שנים. במשך השנים הוא פרש כנפיים גם לארצות דרום אמריקה ולא רק בנושאי ניצול אנרגיית השמש. בין היתר, נענה לפניית הממשלה לרכוש את המפעל "מנועי בית שמש", שעבד למען מערכת הבטחון ועמד להיסגר עקב בעיות כלכליות. הוא הצליח לאחר רכישת המפעל "להעמידו על הרגליים". חברת "אורמת" היתה לשם דבר בינלאומי.

לקראת חתונתו בפאריז, שלח לנו הזמנה, אבל שכח לצרף כרטיס טיסה... ממילא לא היינו נוסעים, כי בעידן המדובר כל נסיעת חבר לחו"ל היתה טעונה אישור האסיפה, לאחר ששכנעת את החברים בחשיבות הנסיעה...

במשך השנים הרבות מאז, התרופפו קשרינו, אבל היום אנו יודעים שבריאותו נחלשה – ישלח לו ה' רפואה שלמה. אשתו היא עכשיו נשיאת החברה ובנו המנכ"ל.

חנן אולן

חדשות מהאולן

"מעוז מול עזה" הוא אתר הראשוני של סעד, ומהווה עדות חיה למסירות ולכוחות הנפש הרבים שהושקעו בהקמת יישובנו הפורח. אנו רואים חשיבות רבה בהצגת המקום לקהלים רבים ומגוונים, בהם ילדים ומבוגרים ואף תיירים מחו"ל.. צוות המעוז מתרענן ואנו מחפשים מדריכים ואנשי צוות ארגוני וטכני מוותיקים וגם חדשים שזה מקרוב הצטרפו לקהילה.

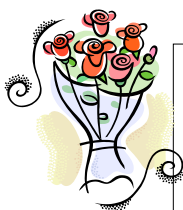
נשמח למעוניינים בעבודת הדרכה קצרה מידי פעם בשכר. המדריכים יעברו הכשרה קצרה בשבועות הקרובים, וישתלבו בהדרכות לפי היכולת והצורך - אנו מצפים למבקרים רבים בשנת ה70 למדינה. יתרון לדוברי שפות זרות.. ונשמח לריענון התכנים וטכניקות ההדרכה מנקודות מבט רעננות- שלכם.

המתנדבים יוכלו לעזור בשלל צרכי המקום, לפי יכולותיהם המגוונות וצרכי האתר, וייהנו מהטבות מטעם המועצה לשימור אתרים.

מובן שההודעה מיועדת לנשים ולגברים כאחד.. צעירים ובוגרים.

לפרטים נוספים אשמח אם תפנו במהרה לדוד דרורי. אפשר בהודעה בוטסאפ או מסרון למספר 0523907809.

דוד דרורי

לדליה ולאבנר רוצי, לחנה קיני ולכל המשפחה
מזל טוב להולדת הנכדה-נינה, בת ארות ולנתנאל וידר
שתזכו לשמחות ולנחת!

מבט על

חלפו להם חגי תשרי, ואנו תקווה שאנו בפתחה של "שנת אוצר הטוב לנו תפתח". ענפי המשק לא שוקטים על השמרים והפעילות ממשיכה.

גזר

בהמשך לדיווח של אורן ועוד לפני האסיפה הקרובה. ענף הגזר כידוע עובר טלטלה גדולה מאוד ואנו כולנו, כל המפעלים הממיינים ומשווקים גזר, נמצאים בתקופה של מים סוערים. העיסוק במציאת פתרונות הוא רב. התוויית הדרך לענף זה גוזרת עבודה רבה. אין לנו זכות להרפות את ידינו, וכאמור אנו, כולנו, כל שדרת הניהול, עסוקה בנושא.

כאמור אנו לקראת אסיפת חברים בה נציג את המצב כפי שאנו מבינים אותו. מה הוביל לכך, מה קורה היום ומה אנו חושבים שנכון לעשות בכדי לשנות כיוון בתוצאות ענף זה.

כיוון שהתהליך עמוק ויסודי והדיונים אורכים זמן רב, אנו נדחה את האסיפה והיא תתקיים ביום חמישי הקרוב (2.11 – י"ג חשוון) בשעה 20:30 במועדון לחבר.

מטע

עוד ידוע בהרחבה עם עריכת הדוחות הכספיים השנתיים, אך ניתן כבר לומר בצורה בטוחה, שמטע האבוקדו שלנו בניהולו של דותן ומתיה לצדו, עושה חייל ומציג תוצאות עסקיות מצוינות. גם התוצאות החקלאיות טובות מאוד. נטענו השנה עוד 120 דונם בקו 42 ואנו כרגע במטע בגודל של 650 דונם, מתוכם 520 דונם מניבים. הדרישה לאבוקדו בארץ אומנם יציבה וגדלה באופן מסורתי ביחס ישיר לגידול באוכלוסייה – כ 3%, אך הדרישה בעולם נמצאת בעלייה מתמדת. ישראל נמצאת בין המדינות הצורכות כמות גדולה של אבוקדו לנפש – 5 ק"ג לנפש לשנה בממוצע.

עיקר הייצוא מישראל פונה לאירופה. שם הצריכה לנפש היא 0.8 ק"ג לשנה ומקצתו לרוסיה שם הדרישה לאבוקדו היא רק 0.17 ק"ג לנפש לשנה. הדרישה בשווקים אלו גדלה בצורה משמעותית והכפילה את עצמה בעשור האחרון והמגמה לפי הערכות המקובלות נשארת זהה.

אנו בוחנים את דרכנו בנושא ובקרוב יתקיים דיון בהנהלת המשק על גודל יעד למטע והמלצה על קצב נטיעה מוצע. בינתיים החל הקטיף בצורה מדודה וזהירה, בעיקר לשוק המקומי. עונת הקטיף העיקרית עדיין לפנינו ואנו מצפים גם השנה לשנה טובה במטע.

רפת

הרפת היא פרה חולבת על כל המשתמע מכך. הפרות פשוט אוהבות את אודי ואת כל הצוות. ומחזירות טובה על כל הטוב שעוטף אותם. וכל זה בצורת תנובת חלב מהמצוינות בארץ, עם פרמטרים נמדדים מצוינים. זה כבר מסורת שהרפת זוכה לציונים לשבח ולמקומות גבוהים בדירוג הארצי. בסוף שנת 2019 יסתיים מתווה לוקר,

שהוא מתווה שסידר את הענף מבחינת מכסות ומחירים. עדיין לא ברור לאן ילך הענף, אך מה שנראה כברור הוא, שמי שמחזיק רפת גדולה וחזקה מחזיק ביתרון משמעותי.

הרפת שלנו נמצאת על פרשת דרכים ואנו לקראת דיון משמעותי על אופן ההגדלה שלה. ברור לנו שאנו צריכים לגדול. ערכנו עבודה כלכלית לבחינת החלופות בנושא. והתוצאה הכלכלית הברורה של עבודה זו היא, שהרפת צריכה להישאר ולגדול כאן, בבית – בסעד. השאלה הנבחנת היא: האם כאן בסעד המשמעות היא באותו המקום, או שמא במקום חלופי. זו החלטה שההשפעה האפשרית שלה על עתודות הבנייה ומבנה הקיבוץ היא ל 30 שנה ולא מקבילים החלטה זו על רגל אחת, אנו בוחנים את המשמעויות השונות על כלל ההיבטים וכאשר נהיה בשלים. נגיע לציבור ונציג את מסקנותינו והמלצתנו.

קייטינג

בשקט בשקט, בצנעה אך בעוצמה רבה, מתנהל הענף הזה. כפי שאושר ודווח, אורי תדהר הצטרף ועוסק בניהול מקצועי של כל מערך הייצור – המטבח. השיפור בתוצאות המקצועיות ניכר. סיימנו את שדרוג מערך הייצור (כמעט), והצוות התחיל את שנת הלימודים מיומה הראשון בתנופה גדולה כאשר יעד השיווק 10,000 מנות ליום. אמרתי כמעט, כי מכונת אריזה נוספת עדיין לא הותקנה. העומס ניכר והצוות משקיע שעות עבודה רבות בכדי להשלים את הפער. עם כניסת המכונה לעבודה נחזור לעבודה בקצב יציב ולאורך זמן. שמו של הענף הולך לפניו ויש על מה להתגאות.

מים

כפי שכולנו שמענו בתקשורת. משק המים בישראל נמצא באיום מתמיד של קיצוץ מכסות המים. חרב הקיצוץ עדיין מונפת ואנו מקווים שאכן יושג הסדר ולא יושט קיצוץ.

לאחרונה קיבלנו אישור על הגדלת מספר נחלות הקבע שלנו. אחד מ"תוצרי הלוואי" של הגדלת הנחלות היא זכות לתוספת במכסת המים. הבקשה הוגשה למשרד החקלאות ואנו מחכים לאישורה ובכך תוגדל מכסת המים שלנו בכמות משמעותית.

שטחי סעד באדמות נחביר גם הם נכנסו למשבצת הקבע שלנו. לאחרונה הונח קו צינור מים והוקמה תחנת מהילה וכך ניתן לרכוש מים מליחים זולים מהבאר המקומית ולמהול אותם עם מי שפדן ובכך להשיג עלות נמוכה יותר לקוב מים. בשטחי נחביר אנו מגדלים חוחובה – שזהו שיח מדברי שיועד לגדול גם עם מים מליחים. החל מאמצע שנה הבאה לאחר קליטת השיחים בצורה טובה, נחל למהול מים ולהשקות מים מהולים בשטחים אלו.

מבנה ארגוני

באסיפת החברים האחרונה הוצגה הצעת האיוש למבנה הארגוני אותו אישרנו בשנה שעברה. אני חושב שההחלטה ללכת לכיוון זה של מבנה ארגוני היא החלטה נכונה, נבונה וראויה. זהו מבנה ניהולי נכון יותר ומקצועי יותר, מבנה שמקובל בעסקים רבים. בו יש גוף עליון שחושב אסטרטגיה, חושב קדימה, מתווה דרך וכיוון, ומתחתיו ישנם את גופי הביצוע. זוהי החלטה נכונה שקיבלנו זה מכבר ואני שמח ומברך על הבאתה לכדי מימוש השמות שהונחו לפנינו של חברי מועצת המנהלים לעניות דעתי הם טובים מאוד אנשים בעלי ניסיון רב גם בקיבוץ וגם בעסקים אחרים. אנשים שיועדים לחשוב ולהוביל תהליכים, לנתח ולהתוות דרך. אני מאמין שהציבור ייתן את אמונו ויבחר את ההרכב המוצע.